

Sayı: 34930642-610-124603
Konu: Soru Önergeleri(7/14512)

29/11/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY tarafından Bakanlığımıza tevcih edilen 7/14512 Esas Numaralı yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Fatma ŞAHİN
Bakan

EKLER :
Soru Önergesi Cevabı

Güvenli Elektronik İmza
Akl ile Aynıdır

29/11/2013

Ayşe YÜCEL
Sekreter

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

İlgili soru önergesinde;

“Ülkemizde, birçok kurum ve kuruluşların görev alanına giren engellilik konusu ile rehabilitasyon hizmetlerine bir bütün olarak bakılmaması; bu konuda çeşitli ve dağınık mevzuat oluşmasına, hizmetlerde karmaşıklığa ve kopukluğa, takipsizliğe bu da görev ve yetki karmaşasına neden olmaktadır.

Türkiye’de rehabilitasyon eğitimi alması gereken kişi sayısının 2 milyon civarında olduğu tahmin edilmektedir. Oysa bu eğitimi alan engelli sayısının 236 bin civarında olduğu tahmin edilmektedir.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: Türkiye’de rehabilitasyon hizmeti alması gereken kişi sayısı nedir?

SORU 2: Ülkemizde rehabilitasyon hizmeti alan kişi sayısı nedir?

SORU 3: Rehabilitasyon hizmeti alması gerekenlerin ancak %10’una bu hizmetin verilebildiği yönündeki iddialar doğru mudur?

CEVAP 1-2-3: 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunda rehabilitasyon, doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle oluşan engeli ortadan kaldırmak veya engelliliğin etkilerini mümkün olan en az düzeye indirmek, engelliye yeniden fiziksel, zihinsel, psikolojik, ruhsal, sosyal, meslekî ve ekonomik yararlılık alanlarında başarabileceği en üst düzeyde yetenekler kazandırarak evinde, işinde ve sosyal yaşamında kendine ve topluma yeterli olabilmesi ve engellinin toplum ile bütünleşmesi, ayrımcılığa karşı tüm tedbirlerin alınması amacıyla verilen koruyucu, tıbbî, meslekî, eğitsel, rekreasyonel ve psiko-sosyal hizmetler bütünü, olarak tanımlanmıştır.

633 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Bakanlığımız anılan mevzuat ile uhdesine verilen bakıma muhtaç çocuk, kadın, engelli ve yaşlıların tespiti, bunların korunması, bakımı, yetiştirilmesi ve rehabilitasyonlarını sağlamak üzere gerekli hizmetleri yürütmek, bu hizmetler için gündüzlü ve yatılı sosyal hizmet kuruluşları kurmak ve işletmek görevlerini yürütmektedir. Rehabilitasyonun 5378 sayılı Kanunda yer alan tanımından da anlaşılacağı üzere, rehabilitasyon hizmeti engelli bireylerin, hayatlarının farklı dönemlerinde ruhsal, zihinsel ve fiziksel durumlarına göre farklılaşan tür, periyot ve düzeylerde ihtiyaç duyduğu hizmetler bütünü olup, bu bağlamda çok çeşitli hizmetlerden bahsetmek mümkündür.

2011 Nüfus ve Konut Araştırması verilerine göre, Türkiye’de değişik engellilik derecelerinde yaklaşık 4.882.841 engelli birey olup, bunların yaklaşık 2,5 milyonu Engelliler İçin Sağlık Kurulu Raporu alan engelli bireylerdir. Bakanlığımızdan 2022 sayılı Kanun kapsamında engelli aylığı ve 2828 sayılı Kanun kapsamında ödenen evde bakım ücreti de dahil olmak üzere yardım ve hizmet alan yaklaşık 1.2 milyon engelli birey bulunmaktadır. Her engelli bireyin yaşam şartları ve imkanları dahilinde rehabilitasyon ihtiyacı birbirinden farklıdır, her

engelli kurumsal olarak kayıt altına alınan rehabilitasyon hizmetine ihtiyaç duymamakta veya bazen bu hizmeti talep etmeyebilmektedir.

Örneğin, Bakanlığımız görev alanı dahilinde engelli vatandaşlarımıza 2013 yılı Temmuz ayı sonu itibariyle, 149 özel bakım merkezinde 10.375 kişiye yatılı bakım ve rehabilitasyon hizmeti, 121 resmi bakım merkezinde 5296 engelli bireye yatılı bakım hizmeti, gündüzlü hizmet veren 6 kuruluşumuzda ise 440 engelli bireye hizmet verilmesi sağlanmıştır. Yine, Bakanlığımıza bağlı Yenimahalle Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi ile İstanbul Emirgan Altı Nokta Körler Rehabilitasyon Merkezinde görme engelli bireylere bağımsız yaşam becerileri kazandırmaya yönelik eğitim ve rehabilitasyon hizmetleri verilmektedir. Bakanlığımızca engellilerin bakım ve rehabilitasyon hizmetlerine ilişkin talepleri herhangi bir sosyal güvence şartı aranmaksızın karşılanmaktadır.

Bakanlığımızın yanı sıra başka Bakanlıklar da görev alanları dahilinde engelli vatandaşlarımıza yönelik rehabilitasyon hizmetleri yürütmektedir. Bu kapsamda, Engelliler İçin Sağlık Kurulu Raporu ile engel oranı %20 ve üzerinde tespit edilen ve özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından yapılan eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucunda destek eğitimi alması uygun görülen görme, işitme, dil-konuşma, spastik, zihinsel, ortopedik veya ruhsal engelli tüm bireylere Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak hizmet vermekte olan özel eğitim okulları ve özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinden destek özel eğitim alma imkanı sağlanmıştır. Bu kapsamda, 2013 yılı Mayıs ayı itibariyle 262.970 engelli çocuk eğitim giderleri Milli Eğitim Bakanlığınca karşılanmak suretiyle destek özel eğitim alma imkanından faydalanmıştır.

SORU 4: Engellilerle ilgili tüm hizmetlerin ilgili bütün kurum ve kuruluşların ortak plan ve programları ile iş birliği ve koordinasyon sağlanarak yapılması ve millî politikaların oluşturularak yaygınlaştırılması yönünde bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 4: 633 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlığımıza, engellilerin ve yaşlıların her türlü engel, ihmal ve dışlanmaya karşı toplumsal hayata ayrımcılığa uğramadan ve etkin biçimde katılmalarını sağlamak üzere; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, engellilere ve yaşlılara yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak görevi verilmiştir. Bakanlığımız bu görevlerini ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve engellilere yönelik sivil toplum kuruluşları da dahil olmak üzere tüm paydaşları ile işbirliği ve koordinasyon halinde yürütmektedir.

Bakanlığımız kurulduktan sonra faaliyetleri devam eden “Ulaşılabilirlik Stratejisi ve Ulusal Eylem Planı (2010-2011)” ve “Bakım Hizmetleri Stratejisi ve Eylem Planı (2011-2013)” örneklerinde olduğu gibi engellilere yönelik hizmetler ilgili kurum ve kuruluşların ortak plan ve programları dahilinde iş birliği ve koordinasyon halinde yürütülmektedir. Bu çerçevede Bakanlığımız Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğünce benzer nitelikli ulusal eylem planları olan “Ulusal Otizm Eylem Planı” ile “Engelli Hakları Eylem Planı” hazırlık çalışmaları yürütülmektedir.